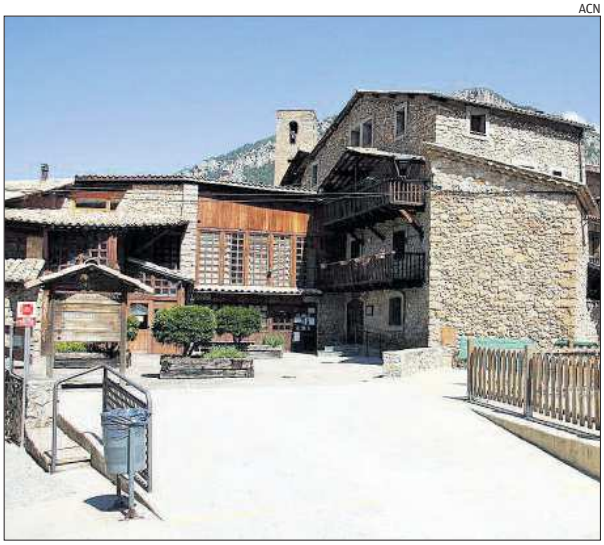
El «cosmopolitisme rural» com a eina per mantenir els micropobles

▶Un estudi aposta per l'impuls de polítiques públiques per a segons residents de municipis de muntanya

ACN PUIGCERDÀ

■ «De la mateixa manera que Barcelona és una ciutat cosmopolita, innovadora i atractiva a escala mundial, té molta població de diferents llocs del món. També existeix un cosmopolitisme rural? No és tan visible?». Són dues de les preguntes que planteja el professor del Departament de Geografia de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) Ricard Morén, director del projecte «Hamlets. Immigració i desenvolupament sostenible als micropobles». L'investigador creu que, entre d'altres, cal impulsar polítiques públiques per a segons residents de municipis de muntanya que es plantegin fer un canvi de vida. Precisament, l'Ajuntament de Josa i Tuixén té en procés de licitació l'arrendament dels edificis municipals del refugi de muntanya i l'alberg.

ACN

Edifici que acull l'alberg i el centre cívic de Can Cortina a Josa i Tuixén

Morén creu que «aconseguir que les persones que habiten el territori de muntanya els caps de setmana puguin ampliar la seva estada de manera més permanent durant la setmana» pot ser una bona manera de lluitar contra el despoblament d'aquestes zones. De fet, arran de la pandèmia de la covid-19, aquesta és una qüestió que una part de la societat està posant sobre la taula i, per aquest motiu, l'investigador defensa l'aposta per polítiques públiques específiques per aquest col·lectiu; «pel qual anar a viure a un poble no és ciència-ficció».

El director del projecte Hamlets reconeix que fer aquest pas pot resultar «relativament senzill» en comarques com la Cerdanya, pel fet d'estar ben comunicada a través del túnel del Cadí, però es complica en altres zones de l'Alt Pirineu i Aran. En aquest sentit, creu que caldria desenvolupar noves infraestructures de transport públic -més enllà de les connexions amb autobusos- i cita com a exemple la política de foment dels trens de muntanya que s'ha fet a Àustria per defensar, entre d'altres, la necessitat de fer arribar aquest transport a la Seu d'Urgell.

El també professor de la UAB creu que cal abordar millores en les comunicacions terrestres i en l'àmbit de les telecomunicacions, coincidint amb les principals reivindicacions històriques del territori, però també aèries, impulsant nous petits aeròdroms i heliports. Al mateix temps, defensa la necessitat de descentralitzar l'accés dels serveis comarcals, sovint situats només a les seves capitals, a més de desenvolupar més campus en zones rurals a partir dels que ja existeixen actualment i seguint l'exemple de països com ara el Regne Unit o França.

Una agència pel repoblament

Una altra de les propostes de Morén passa per la creació d'una nova agència, amb pressupost propi i emmarcada dins d'organismes ja existents, que vetlli pel repoblament dels micropobles. La idea seria que disposi d'un cos de funcionaris format per «professionals capacitats per realment saber les solucions als problemes» i que aquests es puguin moure per tot Catalunya amb l'objectiu d'apropar aquest tipus de polítiques al territori, escoltant els veïns que hi resideixen i deixant de fer-les tant «des de fora».

Morén, que preveu tenir a final d'any una diagnosi sobre la vall de la Vansa i Tuixén, té clar que «les polítiques que s'han fet fins ara han estat insuficients» per retenir i atraure població al món rural. Per revertir-ho, considera que cal fomentar que els nous residents d'aquestes zones siguin nuclis familiars amb fills petits, per tal de garantir la pervivència de les escoles dels micropobles.

Josa i Tuixén licita l'arrendament del refugi de muntanya i l'edifici de l'alberg i el centre cívic

ACN JOSA I TUIXÉN

■ La realitat que descriu el professor del Departament de Geografia de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) Ricard Morén coincideix en el temps amb el procés de licitació, per part del consistori de Josa i Tuixén, de l'arrendament del Refugi de coll de Port, que disposa de 15 places, que surt amb un preu base de 350 euros al mes i on s'estan enllestint unes obres d'adequació de la primera planta de l'edifici amb una inversió de prop de 70.000 euros.

Una de les persones que hi han mostrat interès és Lluís Roca, que creu que l'establiment pot ser adient per muntar-hi un negoci basat en la recuperació de «la cuina d'abans, amb producte de proximitat». Roca resideix actualment a la província de Barcelona però sempre li ha agradat molt la munta-nya, motiu pel qual vol intentar establir-se a la zona per estar en contacte amb la natura i també amb la gent que hi viu.

L'Ajuntament de Josa i Tuixén també està en procés de llogar l'alberg de joventut i centre cívic de Can Cortina, on hi ha una seixantena de llits i s'han destinat un total de 84.000 euros en diverses accions de millora en els darrers anys. En aquest cas, el preu és variable en els primers cinc anys, començant per un import de 120 euros mensuals durant el primer any fins a arribar als 600 el cinquè.